

Beschrijving

Gevolg

Information biases

Halo effect

De neiging om alleen het positieve of negatieve van (iets of) iemand te zien op basis van respectievelijk één positieve of negatief eigenschap van die persoon

- Te hard of te zacht naar een OTSO
- Tunnelvisie (mist belangrijke signalen)
- Slechte risico-identificatie

Confirmation bias

De neiging om alleen die informatie te zien die je vermoeden of perceptie bevestigt

- Selectief luisteren
- Slechte risico-identificatie

Information bias

De neiging om te blijven zoeken naar meer informatie ook al zal het geen impact hebben op de beslissing

- Analysis – paralyisis
- Uitstelgedrag

Illusion of control

De neiging om te denken dat je meer invloed hebt op de uitkomst dan in werkelijkheid het geval is (vorm van overconfidence)

- Onderschatten van risico's
- Niet tot de kern van het probleem doordringen
- Slechte risicobeoordeling

Single outcome calculation

De neiging om je slechts op een uitkomst te richten en geen andere alternatieven te exploreren

- Niet in scenario's kunnen denken
- Verontwaardiging richting mensen die met alternatieven komen
- Slechte risicobeoordeling

Anchoring effect

De neiging om je te veel te laten leiden door een bepaalde referentiewaarde (bijv. De status quo)

- Te snel tevreden zijn met wat een instelling doet
- Grote risico's accepteren omdat de instelling kleine stappen zet in de goede richting
- Slechte risicomitigatie

Impact bias

De neiging om de impact van een gebeurtenis te overschatten en je hierdoor te laten leiden in je besluitvorming

- Verstijving – geen beslissing durven nemen
- De beslissing nemen die de impact minimaliseert en niet degene die het onderliggende probleem oplost
- Slechte risicomitigatie

Cognitive biases

Beschrijving

Hulpvragen

	Beschrijving	Hulpvragen
Risiko-identificatie	Halo effect De neiging om alleen het positieve of negatieve van (iets of) iemand te zien op basis van respectievelijk één positieve of negatief eigenschap van die persoon	<ul style="list-style-type: none">• Heb ik een positief of negatief beeld van de instelling?
	Confirmation bias De neiging om alleen die informatie te zien die je vermoeden of perceptie bevestigt	<ul style="list-style-type: none">• Sta ik echt open voor nieuwe inzichten?
Risicobeoordeling	Information bias De neiging om te blijven zoeken naar meer informatie ook al zal het geen impact hebben op de beslissing	<ul style="list-style-type: none">• Heb ik werkelijk meer informatie nodig om tot een oordeel te komen?
	Single outcome calculation De neiging om je slechts op een uitkomst te richten en geen andere alternatieven te exploreren	<ul style="list-style-type: none">• Heb ik echt andere perspectieven geëxploreerd?
	Anchoring effect De neiging om je te veel te laten leiden door een bepaalde referentiewaarde (bijv. De status quo)	<ul style="list-style-type: none">• Ga ik bij mijn oordeel uit van de begin- of eindsituatie?
Risicomitigatie	Impact bias De neiging om de impact van een gebeurtenis te overschatten en je hierdoor te laten leiden in je besluitvorming	<ul style="list-style-type: none">• In hoeverre laat ik me leiden door de (onbekende) impact van mijn beslissing?
	Illusion of control De neiging om te denken dat je meer invloed hebt op de uitkomst dan in werkelijkheid het geval is (vorm van zelfoverschatting)	<ul style="list-style-type: none">• Erken ik de sense of urgency of denk ik dat ik meer controle heb over de situatie dan feitelijk het geval is?